

EUROPAS HUVUDSTÄDER – HELSINGFORS

OM SERIEN

Filmserien Europas huvudstäder är en filmserie som handlar om just huvudstäderna i Europa och dess betydelse för sitt land och Europa. Syftet med filmerna är att ge en faktagrund för att kunna resonera kring likheter och skillnader mellan länder och regioner i Europa.

Ämne: SO och Svenska

Målgrupp: Från 10 år

Längd: 12-20 min

OM FILMEN

Helsingfors eller Helsinki som man säger på Finska är landets största stad och här finns riksdagen och regeringen. Staden ligger vid finska viken och omges av hav på tre sidor och det gör att det blåser mycket och ofta här. Men närheten till vattnet gör också staden unik. Helsingfors grundades av den svenska kungen Gustav Vasa och det svenska arvet märks fortfarande tydligt. Finland är tvåspråkigt och från årskurs 6 är undervisningen av svenska i skolorna obligatorisk. Finlandsfärjorna trafikerar östersjön och många turister kommer med båtarna för att utforska staden. Här finns den klassiska finska designen, byggnaderna i en blandning av öst och väst men också de många delikatesserna vid Salutorget. Ciceronen Elna guidar tittaren genom filmen.

Ämne: SO och Svenska

Målgrupp: Från 9 år

Längd: 17 min

KOPPLINGAR TILL LGR 11

Filmernas innehåll utgår från LGR11 med frågeställningar och uppgifter som utmanar elevens förmågor.

Kursplan – Geografi

Syfte

“Undervisningen i ämnet geografi ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om geografiska förhållanden och utvecklar en geografisk referensram och ett rumsligt medvetande. Undervisningen ska ge eleverna kunskap om kartan och kännedom om viktiga namn, läges- och storleksrelationer så att de kan orientera sig och dra slutsatser om natur- och kulturlandskap och om människors levnadsvillkor.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Geografi

- Fördelningen av Sveriges, Nordens och övriga Europas befolkning samt orsaker till fördelningen och konsekvenser av denna.
- Centrala ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.
- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.

Kursplan – Historia

Syfte

“Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden. De ska också få möjlighet att utveckla en kronologisk överblick över hur kvinnor och män genom tiderna har skapat och förändrat samhällen och kulturer..”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Historia

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.
- Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem.
- De nordiska staternas bildande.
- Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelser.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Historia

- De båda världskrigen, deras orsaker och följder.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.

Kursplan – Samhällskunskap

Syfte

“ Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Samhällskunskap

- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Samhällskunskap

- Några olika stats- och styrelseskick i världen.
- Hur länders och regioners ekonomier hänger samman och hur olika regioners ekonomier förändras i en globaliserad värld.
- Europeiskt och nordiskt samarbete, dess bakgrund och innehåll.

Kursplan – Svenska

Syfte

“ Undervisningen ska även bidra till att eleverna får möta och bekanta sig med såväl de nordiska grannspråken som de nationella minoritetsspråken.”

Ur det centrala innehållet för årskurs 4-6 Svenska

- Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionala skillnader i talad svenska. Några kännetecknande ord och begrepp i de nordiska språken samt skillnader och likheter mellan dem. Vilka de nationella minoritetsspråken är.

Ur det centrala innehållet för årskurs 7-9 Svenska

- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.
- Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionalt färgat talspråk i Sverige och olika språk i Norden. Några kännetecknande ord och begrepp samt skillnader och likheter mellan de olika språken.

FÖRMÅGOR SOM TRÄNAS

I den här filmserien med filmhandledning tränas framförallt förmågorna

1. Begreppsförståelse
2. Analysförmåga
3. Kommunikativ förmåga

FÖRE FILMVISNINGEN

Genomgång av Stockholm som referensstad. Läge på kartan, befolkning, historia, kända platser.

Använd karta och se var Helsingfors ligger. Vad kan ni utläsa av läget?

Vad vet vi redan om Helsingfors? Maten? Språket? Värderingar? Historia? Kända platser?

Förklara följande begrepp/ ord: tvåspråkigt, krigsbarn, kapitulera, storfurstendömet Finland, Unescos världsarv, grundlag, riksdagsledamöter, republik,

UNDER FILMVISNINGEN

Fundera över vad som är unikt för Helsingfors.

EFTER FILMVISNINGEN

Frågor efter filmen

INLEDNING

1. Varför blåser det ofta och mycket i Helsingfors?
2. Hur många sidor av Helsingfors omges av hav?
3. Hur många invånare har Helsingfors?
4. Var ligger Helsingfors?
5. Var kan man handla mat? (gamla saluhallen)
6. Hur många öar består skärgården utanför Helsingfors av?

HISTORIA

1. Vem grundade Helsingfors?
2. När grundades staden ungefär?
3. Hur länge tillhörde Finland Sverige??
4. Hur länge tillhörde Finland Ryssland?
5. Vilket år bröt sig Finland loss från Ryssland?
6. När firas den finska självständighetsdagen?
7. Under andra världskriget råkade Finland och Helsingfors illa ut. Vad hände?
8. Vad har Gustav Mannerheim betytt för Helsingfors och Finland?

PLATSER

1. Vilka platser tog filmen upp? Vilka känner du till sedan innan? Vilka var nya för dig?
2. Vem ritade Finlandiahuset?
3. Varför är det bra akustik i Tempelplatsens kyrka?
4. Vad hette Domkyrkan förut?
5. Vilka byggde fästningen Sveaborg?
6. Var står Mannerheimstatyn? (inte långt från riksdagen vid Mannerheimgatan)
7. Vad händer på Sandvikens torg under söndagar?

LEVNADSVILLKOR

1. Hur tror du det är att bo i Helsingfors?
2. Vilka språk talas i Helsingfors? (Ungdomar föredrar mer och mer engelska)
3. På vilka sätt kan man transportera sig i staden?
4. Hur kan man se att Finland & Helsingfors är tvåspråkigt? (skyltar)
5. Vad gillar finnarna och Helsingforsborna att dricka? (kaffe)
6. Hur är det att bo på en ö? (Sveaborg)

ATT RESONERA KRING

1. Hur skulle Helsingfors och Finland se ut idag om man tillhört Ryssland? Hur skulle det påverka Sverige.
2. Hur tar sig många turister till Helsingfors?
3. Det sägs att finnar är tystlåtna. Varför det? Stämmer det?
4. På vilka sätt har Helsingfors blivit mer internationell?
5. Vad kan skillnaden bli för ett land om man har en president och inte en kung?
6. Vad är egentligen bra design eller uppskattad arkitektur?
7. Hur drar Helsingfors nytta av havet?

Kreativa uppdrag

1. Gör ett nyhetsreportage från Helsingfors. Använd digitala bilder och texter. Något har hänt. Vad?
2. Du ska åka till Helsingfors på semester. Gör upp en resplan för helgen. Vilka platser ska du besöka och vilka sevärdheter vill du se? Vilka delar av Helsingfors besöker du? Hur tar du dig runt?
3. Du jobbar på en turistbyrå och ska göra en turistbroschyr för att locka turister. Storlek A4. Använd bägge sidorna och vik som en broschyr.
4. Gör en podcast om Helsingfors. Det kan vara ett resereportage eller något annat kopplat till huvudstaden. Förbered med fakta och frågor. Var en upp till tre personer och prata om Helsingfors. Förbered även i vilken ordning ni ska ta upp olika ämnen. Spela in med din telefon eller dator.